

ת"ד 4366/07/19 - מדינת ישראל נגד אביעד חילי

בית משפט השלום לתעבורה באילת- בשבתו באשדוד

ת"ד 4366-07-19 מדינת ישראל נ' חילי

בפני בעניין:	כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי המאשימה
נגד	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד ורד חזן
הנאשם	אביעד חילי ע"י ב"כ עוה"ד אבירם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בו יוחסו לו עבירות של הפקרה אחרי פגיעה, נהיגה רשלנית ונהיגה ללא רישיון רכב תקף -בניגוד לסעיפים 64א(א), 62(2)+38(2) ו- 2 לפקודת התעבורה, [נוסח חדש] התשכ"א 1961 (להלן -"פקודת התעבורה") בנוסף יוחסו לו גם עבירות של נהיגה במהירות בלתי סבירה ואי שמירת רווח בניגוד לתקנות 51 ו- 49(א) לתקנות התעבורה התשכ"א 1961 (להלן - "תקנות התעבורה") .

2. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 27.9.18 בשעה 00:10 או בסמוך לכך, נהג הנאשם ברכב והתקרב למעגל התנועה שבין רח' ששת הימים לרחוב עין יהב באילת, על אף שרישיון הרכב פקע ביום 20.7.18. הנאשם גרם לתאונת דרכים בכך שנכנס עם רכבו למעגל התנועה בקלות ראש וברשלנות, במהירות שאינה תואמת את תנאי הדרך, מבלי לשמור מרחק מרכב הקיה שנסע לפניו. הנאשם התנגש עם רכבו הקיה אשר כתוצאה מכך נדחף ימינה, עלה על המדרכה ופגע בעמוד תאורה. נהגת הקיה והנוסעת ברכבה נחבלו קלות ופונו באמבולנס לבית החולים.

למרות שהיה על הנאשם לדעת כי הנהגת והנוסעת ברכבה נפגעו כתוצאה מהתאונה, הנאשם לא עצר את רכבו כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולא הזעיק עזרה, אלא עזב את המקום תוך נסיעה רצופה עד שהגיע לביתו והחנה שם את רכבו. כ- 10 דקות לאחר התאונה חזר הנאשם רגלית למקום התאונה ועמד במקום עת כוחות ההצלה טיפלו בנפגעות.

הנאשם נעצר על ידי המשטרה ביום 27.9.18 בשעה 8:45 בעקבות הפעולות שבוצעו לאיתורו.

הגם שבעובדות כתב האישום מיוחסת לנאשם אחריות לגרימת התאונה, הרי שעובדה זו לא יוחסה לו בהוראות החיקוק בכתב האישום המתוקן.

הסדר הטיעון

3. ביום 8.3.21 הציגו הצדדים הסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בכתב אישום מתוקן, יורשע ויפנה לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר. הצדדים לא הציגו הסכמה עונשית.

תסקירי שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות

4. בתסקיר מיום 30.12.21 סקר שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, את ההיסטוריה העבריינית ואת הערכת הסיכוי לשיקום. הנאשם בן 35, נשוי ואב ל-4 קטינים. בוגר 12 שנות לימוד. לא שירת בצבא, טס לטיולים ממושכים בחו"ל, בעל עסק עצמאי בתחום השיפוצים. שירות המבחן סקר את הקשר בין הנאשם להוריו ובין הנאשם לאשתו, וכן את עברו הפלילי והתעבורתי. שירות המבחן ציין כי הנאשם הגיע לפגישות האבחון שנערכו לו, גילה אחריות ושיתף בפתיחות מחייו. באשר לנסיבות האירוע ציין הנאשם בפני שירות המבחן כי התרשם שהנפגעות לא נחבלו באופן משמעותי וכי בשל הלחץ ועצות עוברים ושבים פנו לבדיקה רפואית. לדבריו לא פנה מיד למשטרה בשל חשש ובלבול. הנאשם ציין כי מכיר את 2 הנפגעות, הציג להן פיצוי כספי ואחת מהן נאותה לקבל מנו את הפיצוי שהוצע. שירות המבחן התרשם כי לנאשם קושי להתמודד באופן אדפטיבי ולשלוט ולווסת דחפיו התוקפניים וכי הוא מתנהל באופן אימפולסיבי ובהעדר שיקול דעת מתאים במצבי לחץ. שירות המבחן התרשם כי לנאשם סיכויי שיקום, לאור התמדתו במסגרת עסקו ומחויבותו לרווחת משפחתו. הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי ולכן הציג לשלב את הנאשם בהליך טיפולי בקבוצה טיפולית ייעודית מתחום האלימות במשפחה. שירות המבחן ציין כי ענישה מוחשית ולו בדרך של ריצוי מאסר בעבודות שירות תהיה גרסיבית עבור הנאשם לאחר ששהה תקופה ארוכה בתנאים מגבילים (בשל התיק הפלילי) וכי בעיתוי הנוכחי הוא ממוקד בהליך שיקום המשפחה במישור הרגשי והכלכלי. על כן המליץ שירות המבחן על ענישה בדמות שצו של"צ לצד צו מבחן.

5. בתסקיר מיום 12.5.22 ציין שירות המבחן כי בתקופת הדחיה שולב הנאשם בטיפול קבוצתי, התנהג בצורה בעייתית, איחר למפגשים ולא נענה לכללים. הנאשם הצהיר מספר פעמים כי אינו זקוק לטיפול ואין לו דפוסים הדורשים שינוי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו מגלה תובנה, אינו נתרם מההליך הטיפולי ולכן הפסקה השתתפותו בקבוצה. בסופו של יום שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו בשל לטיפול בעת הנוכחית ועל כן שירות המבחן חזר בו מההמלצה השיקומית שניתנה והמליץ על ענישה מוחשית וקונקרטית אשר תבהיר ותחדד לו חומרת מעשיו והשלכותיהם.

6. הממונה על עבודות השירות בחוות דעתו מיום 21.6.22 ציין שנגזרו על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בגין הרשעתו בעבירה של חבלה חמורה, כי הנאשם טרם החל לרצות את המאסר, אמור להתחיל לרצותו ביום 19.7.22. על כן ביקש שירות המבחן לדחות את מועד הגשת חוות הדעת עד לאחר שירצה את מאסרו כדי שניתן יהיה להגיש חוות דעת על אופן תפקודו והתנהגותו. חוות דעת נוספת הוגשה ביום 31/10/2022 שם צוין כי אין מניעה לריצוי מאסר עבודות שירות אך טרם סיים לרצות מאסר קודם ולפיכך

הממונה על עבודות השירות ביקש דחייה בת מספר חודשים כדי להגיש חוות דעת משלימה תוך התייחסות לתפקודו עת המאסר הנוכחי.

7. הוגש לעיוני מסמך (נ/1) מאת מעסיקו הנוכחי בעבודות השירות אשר ממנו עולה כי הנאשם מרצה את מאסרו הנוכחי בצורה יוצאת דופן לטובה הן בפן האישי והן בפן המקצועי.

טיעוני הצדדים לעונש

8. ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת האירוע כפי שנלמד מעובדות כתב האישום, לערכים המוגנים שנפגעו, לדבריה מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא משמעותית, המאשימה הפנתה לנסיבות ביצוע העבירות, לחלקו של הנאשם לנזק שנגרם ושצפוי היה להיגרם. המאשימה הפנתה לפסיקה הנוהגת. לאור כל המפורט לעיל עתרה המאשימה למתחם עונש הולם שכולל מאסר לתקופה שנעה בין 10-24 חודשים, פסילת רישיון נהיגה לתקופה שנעה בין 5-7 שנים לצד ענישה נלווית. ב"כ המאשימה הגישה לבית המשפט את גיליון הרשעותיו של הנאשם, בתחום הפלילי והתעבורתי, הפנתה לעבירות שביצע לפני ואחרי העבירה הנוכחית, לכך שמרצה עתה עונש מאסר בדרך של עבודות שירות בגין עבירה של חבלה חמורה (פסק הדין הוגש לעיוני) ביקשה שלא ליתן משקל רב לנסיבותיו האישיות, הפנתה לאמור בתסקיר ולהמלצתו להטיל ענישה מוחשית וקונקרטית, ביקשה לזקוף לזכות הנאשם את נטילת האחריות וחיסכון הזמן השיפוטי ועל כן עתרה לגזור על הנאשם עונש מאסר בשליש האמצעי של מתחם העונש ההולם ובמצטבר לעונש המאסר שמרצה עתה, כמו כן עתרה להטיל על הנאשם פסילה בסמוך לרף העליון של המתחם לצד ענישה נלווית בדמות מאסר מותנה, פסילה מותנית ופיצוי לנפגעות העבירה.

9. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות האירוע, לכך שאין לנאשם עבירות דומות, לכך שחלפו 4 שנים מאז האירוע, לכך שהערכים המוגנים לא נפגעו בצורה משמעותית, זאת משום שתוצאות התאונה קלות ומשום שהנאשם חזר למקום לאחר 10 דקות ואלמלא היו במקום כוחות ההצלה יכול היה להזעיק עזרה. לדבריו הנאשם עזב את המקום כי נבהל ונלחץ, אך תוך זמן קצר הבין את הפסול במעשיו וחזר למקום. הנאשם חזר למקום, זיהה וקיבל פרטים של המעורבות בתאונה, בהמשך יצר איתן קשר וביקש לפצות, אחת מהם הסכימה לקבל פיצוי. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם להיותו נשוי ואב ל-4 קטינים אותם הוא מפרנס. מנהל אורח חיים נורמטיבי, על אף עברו הפלילי אין מדובר באדם שבחר בדרך הפשע. הנאשם עזב את אילת ועבר להתגורר באיתמר. זקוק לרישיון נהיגה לצרכי פרנסתו. לטענת ב"כ הנאשם הפער הגדול בין שני התסקירים נובע מכך שהוחלפה קצינת מבחן ועם הקצינה החדשה היה קצר בתקשורת, מה גם שכדי להתייבב לכל מפגש היה על הנאשם לנסוע כשעתיים בתחבורה ציבורית לכל כיוון. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם מרצה עונש מאסר בעבודות שירות בתל אביב ומדי יום נוסע לשם מאיתמר בתחבורה ציבורית, כ-3 שעות נסיעה לכל כיוון. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם מעולם לא ריצה מאסר בפועל. לשיטתו מתחם העונש ההולם נע ממאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר שניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות וכן פסילה שהרף התחתון שלה חורג לקולה מפסילת המינימום בת 3 שנים הקבועה בחוק, זאת לאור העובדה שנאשם חזר למקום. ב"כ הנאשם הפנה לאסופת פסיקה התומכת בטיעונו. לאור כל האמור עתר ב"כ הנאשם להטיל על הנאשם ענישה בדמות מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות בחופף למאסר אותו מרצה עתה, פסילה מתונה, בניכוי 60 ימי הפסילה המנהלית שריצה, פסילה מותנית, מאסר מותנה ולהימנע מקנס או פיצוי בשל מצבו הכלכלי הקשה.

10. הנאשם בדבריו האחרונים הביע צער רב על האירוע, לדבריו הוא חזר למקום כי הבין שעשה משהו לא בסדר וזה לא יקרה יותר אף פעם. הנאשם פיצה את אחת המתלוננות, השנייה לא רצתה פיצוי ואמרה שתסתדר עם חברת הביטוח. לדבריו המתלוננות הן חברות של אשתו. הנאשם לא עובד מזה שנתיים וביקש את התחשבות בית המשפט.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

11. **הערך המוגן בעבירת ההפקרה הוא** "החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לנפגע, לדאוג לשלומו, ולהציל את חייו" (ע"פ 5867/09 קרביאשוילי נ' מדינת ישראל)

ראו בעניין זה פסק דין של בית המשפט העליון מהעת האחרונה-ע"פ 8729/20 יוסף כהן נ' מדינת ישראל ואח' (21.7.22):

"התכלית המרכזית של עבירת ההפקרה היא מתן הסיוע המהיר והאפקטיבי ביותר לנפגע בתאונת דרכים. מנקודת מבטו של הנפגע מבטאת תכלית זו את האינטרס שלו בהטבת מצבו במידת האפשר. מנקודת מבטו של הנהג המעורב יש דגש גם בסולידריות אנושית בסיסית, ובחובה המוסרית - שאומצה כנורמה משפטית מחייבת - המוטלת על מי שהיה מעורב בתאונה לסייע ליתר המעורבים כפי יכולתו...
עבירת ההפקרה היא עבירה התנהגותית. היא נועדה להטמיע מסר הרתעתי ולשרש תופעה מכוערת של פגיעה והפקרת הנפגע, תוך שימת דגש על ערך קדושת חיי האדם ושלמות גופו..
מדובר בחובה מוסרית מהמדרגה הראשונה ובהתאם הענישה המחמירה שלצד עבירת ההפקרה.

בתי המשפט לא הסתפקו בסיווג עבירה זו כחמורה, אלא שהיא כונתה עבירה "מכוערת".

ראו דברי כב' הש' חשין ברע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל, (5.3.2002)

"עבירת ההפקרה אחרי פגיעה עבירה קשה היא; לא עוד אלא שעבירה היא הפוקדת עצמה עם העבירות שיש בהן כיעור. הנה זה שרוע על הכביש, מתבוסס בדמו, אדם שזה עתה נפגע בתאונה שהנהג היה מעורב בה -אדם שאפשר ניתן לעזור לו, אפשר ניתן להצילו -ותחת אשר יעצור ויושיט עזרה לפגוע, לוחץ הנהג על דוושת ההאצה ובורח מן הזירה למלט נפשו מחיוב בעונשין...חומרה וכיעור אלה ... פוגע בשורשי הסולידריות החברתית והאישית המינימלית לקיומה של חברה תקינה; בריחתו של הנהג מן המקום היא מעשה אנטי חברתי ואנטי מוסרי מובהק, וראוי הוא כי יענש בכל חומר הדין".

ראו דברי כב' הש' ג'ובראן ברע"פ 5729/09 לוי נ' מדינת ישראל (27.4.2010):

"הפקרת אדם לאחר תאונה יש בה מימד חמור במיוחד. מימד זה בא לידי ביטוי בפן הבלתי מוסרי

אשר מתנוסס מעל מעשה קשה זה. זהו אותו פן אשר מזעזע את הנפש ומעורר את סלידתנו העמוקה. ... מי אשר מפר איסור משפטי-מוסרי זה צריך להיענש ביד קשה, וזאת על מנת להביע את הסלידה העמוקה ממעשיו המכוערים".

12. הערך המוגן בעבירות של נהיגה רשלנית, במהירות בלתי סבירה, אי שמירת רווח וללא רישיון רכב תקף, הוא שלומם ובטחונם של ציבור המשתמשים בדרך.

13. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** היא משמעותית, האירוע הסתיים בנפגעים בגוף וברכוש, ועם זאת פגיעות הגוף הן יחסית קלות. הנאשם לא עצר במקום התאונה לעמוד על תוצאותיה ולא הזעיק עזרה, ועם זאת הנאשם חזר למקום לאחר 10 דקות והבחין כי כוחות ההצלה הגיעו למקום והעניקו טיפול לנפגעות. המחוקק קבע שלוש דרגות לעבירה ההפקרה.

לנאשם יוחסה עבירת ההפקרה בדרגתה הקלה, לפי סעיף 64א(א), קרי שהיסוד הנפשי שלה אינו מודעות אלא רשלנות.

14. באשר לנסיבות ביצוע העבירות נתתי דעתי לכך שחלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא מלא, הנאשם הוא שנהג ברכב ברשלנות, הוא זה שגרם לתאונה והפקיר את הנפגעות (הם שגרירת התאונה לא יוחסה לו בהוראות החיקוק), איש לא השפיע עליו. נתתי דעתי לכך שכתוצאה מהתאונה הנהגת והנוסעת ברכבה נחבלו בגופן חבלות קלות, הגם שהנזק שיכול היה להיגרם הוא רב יותר, אין אינדיקציה שהנאשם ידע שהמערובות נחבלו בגופן, אך היה עליו לדעת זאת. נתתי דעתי לכך שהנאשם חזר למקום האירוע לאחר 10 דקות והבחין שהנפגעות מטופלות על ידי כוחות ההצלה, עם זאת גם בשלב זה לא מסר פרטיו למערובות או לשוטרים ועזב את המקום (לא יוחסה לו עבירה של אי מסירת פרטים ועזיבת מקום תאונה לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה). נתתי דעתי לכך שמספר שעות לאחר האירוע הנאשם אותר על ידי המשטרה.

15. על **מדיניות הענישה הנוהגת** ניתן ללמוד מפסקי הדין הבאים:

· רע"פ 1892/16 עומר פדילה נ' מדינת ישראל (16.3.16): המבקש הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של הפקרה בניגוד לסעיף 64א(א) (לפקודת התעבורה) (המבקש לא הורשע באחריות לגרימת התאונה) המבקש נהג ברכבו, פגע בהולך רגל אשר הושלך לאוויר ואיבד הכרתו. המבקש שאיבד בעצמו שליטה על הרכב, שב לכביש והמשיך בנסיעה. בית משפט קמא גזר על המבקש 20 חודשי מאסר בפועל, 12 שנות פסילת רישיון וענישה נלווית, ערעורי הצדדים על קולת העונש וחומרת העונש נדחו. בקשת רשות נדחתה, כך גם נדחתה בקשה למשפט חוזר.

· רע"פ 7029/15 **צאנורי נ' מדינת ישראל**, (24.11.15). המבקש הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של הפקרה לפי סעיף 64א(א) ונהיגה ללא ביטוח, ללא אחריות לקרות התאונה. בית המשפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 1-12 חודשי מאסר, 3-5 שנות פסילה וענישה נלווית, וגזר על המבקש חודש מאסר בפועל, 3 שנות פסילה וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המבקש על הכרעת

הדין ועל חומרת העונש וקיבל בחלקו את ערעור המשיבה על קולת העונש. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם עומד על מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר והעמיד את עונשו של המערער על חמישה חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות. יתר רכיבי גזר הדין נותרו ללא שינוי. בקשת רשות ערעור נדחתה.

רעפ 120/14 האני פריג נ' מדינת ישראל (3.3.14): המבקש הורשע לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של הפקרה ברשלנות לפי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה (המבקש לא הורשע באחריות לגרימת התאונה). המבקש נהג במשאית, פגע בשתי רוכבות אופניים שנפלו ארצה ונחבלו חבלות קשות, והמשיך בנסיעה מבלי שעצר לסייע לנפגעות. בית משפט קמא ציין כי מתחם העונש ההולם כולל מאסר וכן 3-6 שנות פסילה לצד ענישה נלווית. המבקש נדון ל-4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, פסילה בפועל למשך 3 שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור על הכרעת הדין אך קיבל את הערעור על חומרת העונש, קבע כי מתחם העונש ההולם בשים לב למידת אשמו של המבקש מתחיל בענישה שאינה כוללת מאסר, וביטל את עונש המאסר שהוטל על המבקש. בקשת רשות ערעור נדחתה.

רעפ 6823/13 נסים בראנץ נ' מדינת ישראל (28.11.13): המבקש הורשע לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירות הפקרה בניגוד לסעיף 64א(א) לפקודת התעבורה לצד עבירות של נהיגה בקלות ראש, התנהגות הגורמת נזק, אי מתן זכות קדימה בצומת. המבקש נכנס עם רכבו לצומת בו הרמזורים הבהבו בשל תקלה, לא נתן זכות קדימה לרכב המעורב, התנגש בו, גרם לו להסתובב ולהתנגש במדרכה. הנהגת המעורבת חולצה רק עם הגעת כוחות החילוץ. המבקש נמלט עם רכבו. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9-48 חודשי מאסר בפועל ו- 7-15 שנות פסילת רישיון לצד ענישה נלווית. בית משפט קמא גזר על המבקש 20 חודשי, 10 שנות פסילה וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור בחלקו, קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירת הפקרה הרשלנית נע בין 6-24 חודשי מאסר והעמיד את תקופת המאסר על 15 חודשים וכן קיצר את תקופת הפסילה ל-7 שנים. בקשת רשות ערעור נדחתה.

רע"פ 8494/10 תמיר ברמן נ' מדינת ישראל (25.11.10): המבקש הורשע בהתאם להודאתו, בביצוע עבירה של הפקרה לפי סעיף 64א(א) וכן בעבירות של נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש. המבקש נהג ברכב, פגע בהולכת רגל שחצתה במעבר חצייה ונמלט מבלי לעצור ולסייע לנפגעת, לנפגעת נגרמו שברים מרובים בגופה. בית משפט קמא גזר על המבקש שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, פסילת רישיון למשך 8 שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪. ערעורו של המבקש נדחה, בקשת רשות ערעור נדחתה.

עפ"ג (באר שבע) 18739-12-20 כהן נ' מדינת ישראל (20.1.21): המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של הפקרה לפי סעיף 64א(א), נהיגה ברשלנות ושיבוש הליכי משפט. המערער נהג ברכבו, פגע עם חזית רכבו ברכב המעורב בתוך כיכר, הנהגת המעורבת (לבושה מדי שוטר) יצאה מרכבה וסימנה למערער בידיה, המערער נסע לעברה, פגע בה, גרר אותה עם רכבו מספר מטרים עד לנפילתה על הקרקע, ונמלט מהמקום מבלי להזעיק עזרה. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה ביחס לעבירות שביצע המערער נע בין 6-20 חודשי מאסר וגזר על המערער 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 4 שנות פסילה וענישה נלווית. הערעור התקבל חלקית: תקופת הפסילה קוצרה והועמדה על 3 שנים, שאר הרכיבים ללא שינוי.

עפת (י-ם) 19949-12-18 פלאח גויאלס נ' מדינת ישראל (16.1.19): המערער הורשע במסגרת הסדר

טיעון בעבירה של הפקרה לפי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה ונהיגה ללא כיסוי ביטוחי. המערער נהג ברכבו, פגע ברוכב אופניים ועל אף שראה את נפילת הרוכב, המשיך בנסיעה ולא עצר. בית המשפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר, ופסילה בת 2-7 שנים לצד ענישה נלווית. בית משפט קמא גזר על המערער 2 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, שנתיים פסילה וענישה נלווית. הערעור נדחה.

עפ"ג (ב"ש) 18523-07-15 **דאזנאשוילי נ' פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש** (18.11.15): המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של הפקרה לפי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה וכן בעבירות של נהיגה ברשלנות, גרימת תאונת דרכים, ונהיגה על השול. המערער נהג ברכבו, ביצע פניית פרסה, עלה על מסלול נסיעה של רוכבי אופניים ופגע בקטין שרכב על אופניו, המשיך בנסיעה ונמלט ממקום התאונה, על אף דרישת אימו של הקטין שיעצור. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8-24 חודשי מאסר, 3-7 שנות פסילה וענישה נלווית. בית משפט קמא גזר על המערער 13 חודשים מאסר, 5 שנות פסילה וענישה נלווית. הערעור נדחה.

עפ"ת (מחוזי באר שבע) 9048-07-12 אנדרי פונרילינג נ' מדינת ישראל (29.8.13): המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הפקרה בניגוד לסעיף 64א(א) (המערער לא הורשע באחריות לגרימת התאונה) המערער נהג במשאית, פגע בהולכת רגל שהחלה לרדת אל הכביש והמשיך בנסיעתו. הולכת הרגל נפטרה מפציעה בבית החולים. המערער נדון ל-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, פסילה למשך 5 שנים, וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי דחה בקשת המערער להתיר לו לחזור מהודאה, וקיבל בחלקו את הערעור על חומרת העונש, בכך שקיצר את תקופת הפסילה והעמידה על 3 שנים, שאר הרכיבים ללא שינוי.

ראו גם: עפ"ת (חי') 786-08-18 **נסאר נ' מדינת ישראל** (29.10.18); עפ"ת (מחוזי ירושלים) 33696-02-14 מדינת ישראל נ' עגלוני (10.3.14); עפ"ת (ת"א) 44424-01-14 **ביטון נ' מדינת ישראל**, (13.2.14); עפ"ת (מחוזי חיפה) 57273-06-14 חביש נ' מדינת ישראל (30.11.14); עפ"ת (חי') 5761-01-10 **אביכזר נ' מדינת ישראל**, (7.4.10); ת"ד (תעבורה ירושלים) 6845-03-14 מדינת ישראל נ' שרביט שובל (30.4.15); תפ (ב"ש) 7266-01-18 מדינת ישראל פמ"ד נ' לירון עמרם (7.10.18); ת"ד (אילת) 2031-06-15 **מדינת ישראל נ' בראבו**, (27.9.17); ת"ד (אשד') 5879-04-14 **מדינת ישראל נ' סייג אלחרר**, (5.10.16); ת"פ (י-ם) 51405-10-12 **מדינת ישראל נ' קונבר**, (28.6.15); ת"ד (נצ') 2966-04-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (1.9.14)

16. באשר לרכיב הפסילה, בסעיף 40 לפקודת התעבורה קבע המחוקק בצידה של עבירת ההפקרה פסילת מינימום שלא תפחת מ-3 שנים. בית המשפט רשאי בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר. נוכח האמור, ובשים לב שעסקין בפסילת מינימום, הרי שמתחם העונש ההולם ברף התחתון לא יכול להיות נמוך יותר מפסילת המינימום.

17. לאור כל האמור, אני קובעת כי **מתחם העונש הולם** לעבירות שביצע הנאשם בנסיבות המתוארות בכתב האישום נע ממאסר קצר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר, פסילה בת 3-6 שנים לצד ענישה נלווית.

שיקולי לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם

18. בעניינו של הנאשם אין הצדקה לחרוג לחומרה או לקולה ממתחם העונש ההולם גם לא משיקולי שיקום. הגם שבתסקיר הראשון שירות המבחן המליץ על ענישה בדמות של"צ לצד צד מבחן, הרי שבסופו של יום בתסקיר האחרון חזר בו שירות המבחן מהמלצה זו לאחר שהניסיון הטיפולי במסגרתו שולב הנאשם בקבוצה טיפולית לא צלח. שירות המבחן התרשם שהנאשם לא בשל נכון לעת הזו להליך טיפולי ולפיכך נמנע מהמלצה טיפולית.

19. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך המתחם, מצאתי מקום להתחשב בהתקיימות הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, המפורטות בסעיף 40 יא לחוק העונשין.

20. זקפתי לזכות הנאשם את העובדה שבחר להודות במיוחס לו ולקחת אחריות בהזדמנות ראשונה.

21. לקחתי בחשבון את עברו הפלילי ואת עברו התעבורתי של הנאשם.

לנאשם 4 הרשעות בתחום הפלילי, בגין עבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, איומים, הפרעה לשוטר, היזק לרכוש במזיד, וחבלה חמורה. כפי שציין ב"כ הנאשם: הנאשם לא ריצה מעולם מאסר מאחורי סורג וברח ומרצה עתה את מאסרו הראשון בדרך של עבודות שירות בגין הרשעתו האחרונה בעבירה של חבלה חמורה, עבירה אותה עבר לאחר עבירת ההפקרה עליה נותן את הדין עתה.

הנאשם אוזח ברישיון נהיגה משנת 2003 וצבר לחובתו 32 הרשעות בתחום התעבורתי, 4 מתוכן מאוחרות לעבירה הנוכחית. אין לנאשם הרשעה קודמת בעבירת הפקרה, אין לנאשם הרשעה קודמת בעבירה של גרימת תאונת דרכים, מרבית הרשעותיו הן מסוג ברירת משפט.

22. לקחתי בחשבון את השפעת העונש על הנאשם ומשפחתו. הנאשם נשוי ואב ארבעה קטינים שהגדול ביניהם בן 9. הנאשם מזה כשנתיים שאינו עובד, כיום כאמור מרצה עונש מאסר קודם בדרך של עבודות שירות. הנאשם המפרנס העיקרי של משפחתו.

23. לקחתי בחשבון את דברי הנאשם שיצר קשר עם המתלוננות וביקש לפצותן ואחת מהן אף הסכימה לקבל פיצוי.

24. לקחתי בחשבון את האמור בשירות המבחן, את נסיבותיו האישיות כפי שתוארו בתסקיר, את מאפייני אישיותו, את הניסיון הטיפולי שלא צלח ואת התרשמות שירות המבחן כי הנאשם אינו בשל בעת הזו להליך טיפולי. נתתי דעתי להמלצתו העונשית של שירות המבחן.

25. לאחר שנתתי דעתי לכל אלה, מצאתי ליתן משקל רב יותר לאינטרס הציבורי, לשיקולי הגמול וההרתעה, ומשקל מועט יותר לנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שתוארו בפני.

26. נוכח האמור, מצאתי לגזור את עונשו של הנאשם בשליש הבינוני של המתחם, כפי שעתרה המאשימה, הגם שהמתחם שהוצג על ידה לא התקבל על ידי.

27. לאור הנתונים לקיחת האחריות המיידית ויתר הנתונים שניתן היה לזקוף לזכות הנאשם, מצאתי הצדקה להורות כי המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

28. שקלתי אם בנסיבות שבפני ראוי שהמאסר אשר יוטל ירוצה בחופף או במצטבר למאסר אותו מרצה עתה.

סעיף 45(ב) לחוק העונשין, תשל"ז 1977 קובע:

"מי שנידון למאסר ולפני שנשא כל ענשו חזר ונידון למאסר, ובית המשפט שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי המאסר, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש מאסר אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר."

בע"פ (עליון) 7907/14 ואזנה נ' מדינת ישראל (22.2.15) דן כב' השופט מזוז בהוראת סעיף 45(ב) לחוק העונשין אשר וקבע:

"מדובר בהוראה טכנית-פרשנית-ניטרלית, שנועדה אך למלא את החסר מקום שבית המשפט לא קבע במפורש אם העונשים ירוצו באופן חופף או במצטבר. הוראה זו אינה קובעת עקרון מנחה של חפיפת עונשים ולא הכרעה ערכית לפיה בנסיבות כאלה ראוי לקבוע עונשים באופן חופף..."

ככלל, בית המשפט הגוזר עונש מאסר על מי שנדון למאסר בהליך קודם וטרם נשא את כל ענשו, מוטל עליו לדון ולהחליט, בכל מקרה לגופו ולנסיבותיו, בהכרעה מנומקת, האם עונש המאסר שהטיל ירוצה במצטבר או בחופף לעונש המאסר שהנאשם טרם סיים לרצות. רק מקום שבית המשפט נמנע ממילוי חובתו זו ולא קבע בגזר הדין אם העונש ירוצה בחופף או במצטבר, חלה הוראת סעיף 45(ב) כברירת מחדל פרשנית. אכן, הפסיקה בסוגיה זו של חפיפה והצטברות עונשים, באותה פרשה או בפרשות נפרדות, אינה אחידה ועיקבית..."

מכל מקום, ההסדרים הנורמטיביים בסוגיה זו עברו בשנים האחרונות שינוי מובהק לכיוון של התרחקות מתפיסה - פרשנית או מהותית - של עונשים חופפים כברירת מחדל, והענקת מעמד בכורה לתפיסה הבוחנת אירועים עברייניים נפרדים כל אחד בפני עצמו, תוך הפעלת שיקול דעת פרטני באספקלריה של עקרון ההלימה, אשר נקבע כעקרון המנחה בענישה (סעיף 40ב לחוק העונשין).

...

אכן, ההסדר החדש אינו שולל את שיקול דעת בית המשפט לקבוע חפיפת עונשים, אולם עקרון ההלימה, שנקבע כאמור כעקרון המנחה בענישה, מחייב כי לכל מעשה עבירה בגינו הורשע הנאשם יינתן ביטוי הולם בקביעת עונשו, בעיקר כאשר מדובר באירועים נפרדים.

במקרים כאלה, חפית עונשים אינה מתיישבת לכאורה עם עקרון ההלימה, ובעיקר ככל שמדובר בחפיפה מלאה של עונשים, ומחייבת הנמקה משכנעת. "

בנסיבותיו של הנאשם שבפני אין כל קשר בין העבירה של חבלה חמורה בגינה מרצה מאסר עתה לבין העבירות עליהן נותן את הדין בפרשה זו. עסקינן בשני אירועים נפרדים לחלוטין ללא כל זיקה ביניהם. שני אירועים חמורים ואין כל הצדקה לחפוף העונשים, קל וחומר כאשר עונשי המאסר מרוצים בדרך של עבודות שירות.

עונשו של הנאשם

29. לאור כל האמור, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של 6 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, עד 8.5 שעות עבודה יומיות. הנאשם הביע את הסכמתו לרצות את עונש המאסר בעבודות שירות.

תחילת עבודות שירות מיום שישיים את ריצוי המאסר אותו מרצה עתה.

הממונה על עבודות השירות יגיש תוך 60 יום את התוכנית לריצוי המאסר הנוכחי בעבודות השירות.

ביום תחילת עבודות השירות על הנאשם להתייצב בשעה 08:30 במשרדי הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות ב"ש.

מוסבר לנאשם, כי עליו לבצע כל עבודות שמוטלות עליו במסגרת עבודות השירות, על פי ההנחיות שתינתנה לו מעת לעת, על ידי הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי עונש המאסר בפועל.

ב. פסילה בפועל מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה, לתקופה של 40 חודשים. מתקופת הפסילה ינוכו 60 ימי הפסילה המנהלית שריצה הנאשם. הפסילה תחל לא יאוחר מיום 20/9/2023 בשעה 13:00.

חובה על הנאשם להפקיד רשיונו במזכירות בית המשפט עד לא יאוחר ממועד זה. מוסברת לנאשם חשיבות הפקדת הרשיון ואיסור הנהיגה בזמן פסילה.

ג. פסילה על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים.

ד. מאסר בן 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, אשר לבל יעבור הנאשם עבירה של נהיגה בזמן פסילה, בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה.

ה. פיצוי בסך 1500 ₪ לכל אחת מנפגעות העבירה, ובסך הכל 3000 ₪. הפיצוי ישולם ב-3 תשלומים חודשיים רצופים ושווים, תשלום ראשון לא יאוחר מיום 1/9/2023.

ו. הנאשם יתחייב בפני על סך של 5,000 להימנע מביצוע עבירות בהן הורשע והכל תוך שלוש שנים מהיום. לא יתחייב הנאשם כאמור, יאסר למשך 10 ימים.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ט חשוון תשפ"ג, 13 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.